

mpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ

PaedDr. Emília Lapčáková

Čitateľská gramotnosť v školskej praxi strednej školy

Osvedčená pedagogická skúsenosť edukačnej praxe

Prešov
2015

Vydavateľ: Metodicko-pedagogické centrum, Ševčenkova 11,
850 01 Bratislava

Autor OPS/OSO: PaedDr. Emília Lapčáková

Kontakt na autora: Spojená škola, Obchodná akadémia, Centrálna 464, 08901 Svidník
lapcakova@gmail.com

Názov OPS/OSO: Čitateľská gramotnosť v školskej praxi strednej školy

Rok vytvorenia 2015

OPS/OSO: XIII. kolo výzvy

Odborné stanovisko vypracoval: Mgr. Eva Balová

Za obsah a pôvodnosť rukopisu zodpovedá autor. Text neprešiel jazykovou úpravou.

Táto osvedčená pedagogická skúsenosť edukačnej praxe/osvedčená skúsenosť odbornej praxe bola vytvorená z prostriedkov národného projektu Profesionálny a kariérový rast pedagogických zamestnancov.

Projekt je financovaný zo zdrojov Európskej únie.

Kľúčové slová

čítanie s porozumením, medzinárodné merania v oblasti školstva, procesy čitateľskej gramotnosti, metakognícia, elektronická – digitálna podoba textu, 4 typy situácií čítania s porozumením, formy textov, ukážky úloh zameraných na čítanie s porozumením

Anotácia

Práca je zameraná na skúsenosti s rozvojom čitateľskej gramotností žiakov na hodinách slovenského jazyka a literatúry na strednej odbornej škole. Je určená kolegom – pedagógom, ktorých táto problematika zaujíma a ktorí chcú svoj vyučovací proces zatraktívniť. V 1. kapitole stručne prezentujem východiskové podnety na rozvoj čítania s porozumením. Jadro práce tvorí príprava a realizácia čítania s porozumením na hodinách slovenského jazyka a literatúry formou súvislých a nesúvislých textov. V závere práce ponúkam vysvetlenie, v čom je popísaná pedagogická skúsenosť prínosná.

Akreditované programy kontinuálneho vzdelávania

Metodika výučby slovenského jazyka a literatúry v rámci nových pedagogických dokumentov 45/2010 – KV

Integrácia čitateľskej gramotnosti do výučby na strednej škole 733/2012-KV

Aplikácia moderných vyučovacích metód a koncepcií vo vyučovaní predmetu slovenský jazyk a literatúra 1257/2013-KV

Rozvoj čitateľskej gramotnosti prácou s písomnými prameňmi na základnej a strednej škole 1311/2013-KV

OBSAH

ÚVOD	5
1 VÝCHODISKOVÉ PODNETY NA ROZVOJ ČÍTANIA S POROZUMENÍM	7
2 NÁMETY MODELOVÝCH HODÍN	13
2.1 Čítanie s porozumením -Návod na použitie TheraFlu	14
2.2 Čítanie s porozumením- Spočítali prázdne byty v bratislavských novostavbách	18
2.3 Čítanie s porozumením - O stratenom synovi	23
2.4 Čítanie s porozumením- Eurovoľby 2014	27
2.5 Čítanie s porozumením- Súvislý a nesúvislý text	32
ZÁVER	39

ÚVOD

„Najlepší učiteľ je taký, ktorý vie nadchnúť a zmenežovať ostatných, pretože život sa odráža nielen v literárnych skvostoch, ale v poznaní seba samého a svojho okolia.“

(neznámy autor)

Hlavným **cieľom** práce je inovovať pedagogické zručnosti v súlade s novými podmienkami v rámci kurikulárnej prestavby nášho školského systému a zvýšiť účinnosť pedagogického procesu aplikovaním nových poznatkov z oblasti čítania s porozumením do vyučovacieho procesu v základných a stredných školách. Práca reflektuje všetky zistené skutočnosti a ponúka pedagogickým zamestnancom **inovácií profesijných zručností v oblasti čítania s porozumením.**

V teoretickej časti stručne zdôvodňujem čítanie s porozumením, medzinárodné merania v oblasti školstva, 5 procesov čitateľskej gramotnosti, metakogníciu, elektronickú – digitálnu podobu textu, využitie čítania s porozumením vo vyučovacom procese i v rámci učebnice slovenského jazyka, 4 typy situácií čítania s porozumením, formy textov a význam čítania s porozumením.

V druhej časti práce prezentujem konkrétne scenáre vyučovacích blokov na vyučovaní slovenského jazyka a literatúry s následnou štruktúrou vyučovacích hodín: názov tematického celku, téma hodiny, ciele, učebné zdroje, spôsoby učenia sa, scenár vyučovacieho bloku, úlohy k východiskovému textu, kľúč správnych odpovedí, nesprávne odpovede žiakov, východiskový text, postup práce s textom.

V práci predkladám nasledovné námety textov na čítanie a porozumením: Návod na použitie TheraFlu, Spočítali prázdne byty v bratislavských novostavbách, O stratenom synovi, Eurovoľby 2014 a Súvislý a nesúvislý text.

1 VÝCHODISKOVÉ PODNETY NA ROZVOJ ČÍTANIA S POROZUMENÍM

Porozumenie textu, hlavne učebného textu, je dôležitou podmienkou „vstupu“ žiaka do učiva. Učenie nie je zmysluplné a nie je efektívne, keď v ňom chýba porozumenie. Bez porozumenia žije človek v nevedomosti, je nesamostatný, možno ním ľahšie manipulovať. Porozumenie textov (školských i mimoškolských) hrá mimoriadnu úlohu vo vývine dieťaťa. Keďže text prináša nové informácie, núti ho myslieť, uvažovať, formuluje jeho hodnoty a ovplyvňuje postoje k svetu.

Súčasná moderná doba vyžaduje, aby absolventi škôl neboli len nabití teoretickými vedomosťami, nepraktickými polyhistormi, ale aby dokázali riešiť problémy vyplývajúce z pracovného pomeru, zo situácie reálneho života. Dnešný maturant by mal vedieť efektívne komunikovať, pracovať v tíme. Mal by mať v sebe potenciál (a to aj s významným príspevom celoživotného vzdelávania a sebvzdelávania) stať sa všestrannou harmonickou osobnosťou, ktorá je schopná pružne reagovať nielen na súčasné výzvy, ale aj systematicky pripravená na výzvy, ktoré dnešná globálne sa rozvíjajúca spoločnosť ešte len predpokladá. Absolvent modernej transformovanej školy by mal efektívne participovať na sociálnom a ekonomickom vývoji svojej krajiny.

Ďalším veľmi významným podnetom na rozvoji čítania s porozumením sú priemerné, až podpriemerné výsledky slovenských žiakov v rámci medzinárodných štúdií PIRLS a PISA.

Najdôležitejšie merania v oblasti školstva, do ktorých je zapojená Slovenská republika, sú TIMSS, PIRLS a PISA.

PISA (Programme for International Students Assessment)

- Pisa predstavuje projekt Organizácie pre hospodársku spoluprácu a rozvoj (OECD), ktorého cieľom je na medzinárodnej úrovni porovnať vedomosti a spôsobilosti (kompetencie) 15-ročných žiakov v troch oblastiach: v matematickej, prírodovednej a čitateľskej gramotnosti.

- PISA v pravidelnom trojročnom cykle monitoruje vzdelávacie výsledky zúčastnených krajín, prináša informácie, ktoré týmto krajinám nastavuje zrkadlo ich výkonnosti a poukazujú na kvalitu ich školskej sústavy.

- PISA nie je zameraná na zvládnutie učiva predpísaného pedagogickými dokumentmi jednotlivých zúčastnených krajín, ale prioritou tohto medzinárodného výskumu je zvládnutie kľúčových spôsobilostí (kompetencií) a ich aplikácia v reálnom živote.

Uvádžam niektoré zaujímavé informácie a výsledky z posledného medzinárodného merania štúdie OECD PISA 2012 (Národná správa OECD Sk 2012, NUCEM2012) http://www.nucem.sk/documents//27/medzinarodne_merania/pisa/publikacie_a_distribucia/4_inne/Priloha_PISA_2012.pdf

Umiestnenie Slovenskej republiky: 32

Počet zúčastnených: 51

Záver: Výsledky merania sú pod priemerom OECD.

Päť procesov úzko prepojených s úplným porozumením textu, ktoré sledovala pri hodnotení čitateľskej gramotnosti v predchádzajúcich medzinárodných meraniach a hodnoteniach PISA 2003, 2006, 2009, 2012 a ktoré zredukovala pre potreby jednoduchšieho spracovania výsledkov na tri rozsiahlejšie procesy:

1. nájdenie a získanie informácie,

2. integrácia a interpretácia (v zásade spojenie 2. a 3. procesu, t.j. utváranie širšieho porozumenia a rozvíjanie interpretácie),

3. uvažovanie a hodnotenie (v zásade spojenie 4. a 5. procesu, t.j. uvažovanie o obsahu textu a jeho hodnotenie a uvažovanie o forme textu a jej hodnotenie).

Tabuľka 1 Procesy čitateľskej gramotnosti

1. Nájdenie a získavanie informácie	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vyhľadávanie explicitných informácií v texte ✓ V rámci textu <p>Príklady z výkonového štandardu pre predmet slovenský jazyk a literatúra na II. stupni ZŠ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vie vyhľadať v texte rôzne údaje • Vie vyhľadať fakty v texte vzťahujúce sa k jeho téme.
2. Integrácia a interpretácia	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vyvodenie implicitných informácií z textu ✓ V rámci textu <p>Príklady z výkonového štandardu pre predmet slovenský jazyk a literatúra na II. stupni ZŠ:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vie vyhľadať kľúčové slová v texte. • Vie usporiadať informácie v texte podľa dôležitosti, nadväznosti. • Žiak dokáže interpretovať súvislosť nadpisu s obsahom textu. • Vie vyhodnotiť záver zo zistených súvislostí medzi informáciami v texte. • Vie vecne argumentovať – zdôvodniť úsudok s odkazom na text. • Vie porovnávať dve a viac informácií v texte.

3. Uvažovanie a hodnotenie	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Spojenie informácií z textu so širšími vedomosťami čitateľa, jeho postojmi a skúsenosťami ✓ Nad rámec textu <p>Príklady z výkonového štandardu pre predmet slovenský jazyk a literatúra na II. stupni ZŠ:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Žiak vie vytvoriť na základe čiastkových informácií z textu hypotézu o jeho závere a svoju hypotézu overiť v diskusii. • Vie vybrať z textu zaujímavú myšlienku a rozobrať ju. • Dokáže na obhajobu svoju stanoviska použiť ako argumenty niektoré poznatky získané analýzou textu.
----------------------------	---

Prameň: Húsková, 2012, s. 16

V súvislosti s čítaním s porozumením vstupuje do pozornosti pojem metakognícia a elektronická – digitálna podoba textu.

Metakognícia - je poznávanie vlastného poznávania. Toto slovo sa skladá z dvoch častí: predpona meta znamená v gréčtine ponad alebo po, kognícia je poznávanie. Metakognícia je vyššia rovina poznávania než je prebiehajúci poznávací proces. Pri čítaní je to kontrola, hodnotenie a regulácia procesu čítania – s dôrazom na porozumenie textu. Žiak, ktorý má rozvinuté metakognitívne zručnosti, si vie stanoviť cieľ čítania (odvodený od cieľa, ktorý stanovil učiteľ), vie, na čo sa má pri čítaní sústrediť, vie odhadnúť ťažké alebo problémové miesta pri čítaní, vie čo má robiť, keď porozumenie zlyháva, teda vie používať kompenzačné postupy, aby sa zabezpečilo porozumenie textu atď.

Elektronická – digitálna podoba textu

Dnešný žiak sa nezaobíde bez digitálnej kompetencie založenej na neschopnosti funkčne využívať moderné informačno-technologické prostriedky (napr. počítač) nielen na vyhľadávanie, spracovanie a hodnotenie informácií (napr. prostredníctvom internetu), ale aj napríklad na tvorbu a riešenie úloh a ich prezentáciu. V súčasnosti je zaznamenaný veľký trend čítania digitálnych verzií tradičných tlačených kníh, tzv. e-knihy (elektronické knihy), ktoré majú svoje vlastné čítacie zariadenia (tzv. čítačky).

Využitie čítania s porozumením vo vyučovacom procese

Rozvoj kľúčových kompetencií, a teda aj čitateľskej gramotnosti, si vyžaduje zmenu prístupu, prechod od neproduktívneho k produktívnemu modelu vyučovania vedeného facilitáciou zo strany učiteľa. Podstatou facilitácie (psychická podpora určitých psychických procesov a činnosti na zlepšenie výkonu) je vytváranie podmienok na učenie sa žiakov, čo si vyžaduje od učiteľa ovládať kompetencie na kvalitnú prípravu procesov aktívneho učenia sa, ich podporu a vyhodnotenie.

Medzi učiteľmi iných predmetov ako slovenského jazyka a literatúry pretrváva názor, že čitateľská gramotnosť predstavuje iba dobré zvládnutie techniky čítania a čítanie

s porozumením a jeho rozvoj je výsostne záležitosťou učiteľov slovenského jazyka a literatúry. Tento názor je nesprávny, na rozvoji čítania a porozumením by sa mali podieľať všetci učitelia školy. Čítanie s porozumením by malo byť súčasťou väčšiny vyučovacích hodín v rámci rôznych predmetov všetkých typov základnej a strednej školy. Na to, aby sa tento cieľ naplnil, je potrebné, aby učitelia všetkých predmetov mali dostatočné kompetencie na realizáciu tohto zámeru.

Čítanie s porozumením v rámci učebnice slovenského jazyka

Poznať základné teoretické východiská z oblasti čitateľskej gramotnosti by nemal len učiteľ, ale aj žiak, ktorý by mal byť v centre vyučovacieho procesu modernej školy. To bol dôvod, prečo sa v stredoškolskej učebnici pre slovenský jazyk venuje tejto problematike značná pozornosť.

Čitateľská gramotnosť schopnosť porozumieť a používať také písomné jazykové formy, ktoré sú vyžadované spoločnosťou a oceňované individuom.

Definícia čitateľskej gramotnosti zahŕňa v sebe rôzne komponenty:

1. situácia alebo kontext čítania,
2. štruktúra a forma textov používaných na čítanie,
3. charakteristika činností spojených s porozumením textu.

4 typy situácií, v rámci ktorých sa môže čítanie uskutočňovať:

a) **čítanie na súkromné účely**, ktorým čitateľ uspokojuje svoje individuálne potreby alebo intelektuálne záujmy. Cieľom takéhoto čítania je prehĺbiť osobné vzťahy k iným ľuďom. Z hľadiska druhov textov sem patria: súkromné listy, beletria, informačné texty čítané vo voľnom čase alebo pre potešenie, životopisy.

b) **čítanie na verejné účely**, prostredníctvom ktorých sa môže čitateľ zúčastniť na verejnom živote spoločnosti. Z hľadiska druhov textov sem patria: úradné dokumenty, informácie o verejných záležitostiach.

c) **čítanie na pracovné účely**, žiaci takéto čítanie zatiaľ nevyužívajú a nestretávajú sa s ním, pretože nie sú zaradení do pracovného pomeru.

d) **čítanie na vzdelávanie** súvisí so získavaním nových informácií, ktoré sú súčasťou učenia sa. Materiály si často žiak nevyberá sám, ale predkladá mu ich učiteľ. Obsah týchto textov je prevažne koncipovaný na vyučovanie. Z hľadiska druhov textov sem patria texty, s ktorými sa žiaci stretávajú na vyučovaní.

Formy textov:

a) **súvislé texty** sú utvorené z viet, ktoré sú usporiadané do odsekov a väčších celkov. Tvoria organizovaný celok, ktorý je nielen formálne spojený, ale aj myšlienkovy. Pri porozumení musí však žiak brať do úvahy nielen vetu, ktorú práve číta, ale aj predchádzajúce vety a do istej miery by mal predvídať myšlienky, ktoré budú vyjadrené v ďalších vetách. Len tak je ľahšie a plynulejšie porozumieť textu. Ak je medzi vetami daného textu určitá nadväznosť hovoríme o kohézności (súdržnosti) textu. Čím je text menej kohézny (súdržný), tým musí žiak vynaložiť viac síl, aby sa vzťahy medzi vetami odhalil. Text, ktorý nie je dostatočne kohézny, pôsobí len ako zoznam viet, preto sa takýto text ťažko chápe. Z hľadiska druhov žánrov sem patria: výklad, rozprávanie, argumentačný text, dokument, opis, inštrukcia, hypertext.

b) **nesúvislé texty** sú predstavované rôznymi schémami, grafmi, mapami, diagramami, tabuľkami, formulármi, informačnými hárkami, výzvami inzerátmi, ale aj obrázkami

a často sú významným materiálom pri učení. Žiak sa musí naučiť rozumieť im, to znamená, mal by vedieť ich dešifrovať, analyzovať, chápať vzťahy a súvislosti jednotlivých objektov. Pri čítaní nesúvislých textov môže uvažovať o ich štruktúre.

VÝZNAM ČÍTANIA S POROZUMENÍM:

a) získavanie informácií

Túto činnosť reprezentujú úlohy, v ktorých má žiak odhaliť jeden alebo viac podstatných prvkov, napríklad postavu, miesto, čas a odhaliť vzťahy medzi nimi. Stupeň náročnosti sa zvyšuje, ak má žiak vybrať informáciu, ktorá je v texte vyjadrená synonymne. Zvládnutie tejto úlohy si niekedy vyžaduje zručnosť kategorizovať alebo rozlišovať medzi dvoma podobnými informáciami. Úlohy na získavanie informácií vyžadujú od žiaka dobré vnímanie, motoriku a pamäť.

b) utváranie širokého všeobecného porozumenia

Patria sem úlohy, v ktorých má žiak vytvoriť názor pre text, vysvetliť poradie inštrukcií, vytvoriť tému, opísať – charakterizovať postavu alebo vysvetliť účel využitia mapy, diagramu a pod. Ďalšie úlohy môžu požadovať od čitateľa, aby sa zameril na viac-hierarchiu myšlienok a vybrať najvšeobecnejšiu, ktorá celý text zastrešuje, čitateľ tak musí vedieť rozlíšiť kľúčové myšlienky od menších detailov, preto v týchto úlohách sa uplatňuje konvergentné myslenie, analýza a syntéza.

c) rozvíjanie interpretácie

Vyžaduje, aby čitateľ zovšeobecnil svoje prvotné vnímanie textu a komplexnejšie porozumel tomu, čo prečítal. Mal by vedieť usporiadať vety do správneho poradia, vedieť vysvetliť vzťahy. Úlohy na rozvíjanie interpretácie si vyžadujú logické porozumenie, čitateľ si musí zostaviť organizáciu informácií v texte.

d) uvažovanie o obsahu textu a jeho hodnotenie

Vyžaduje od čitateľov, aby pospájali informácie z textu s vedomosťami z iných zdrojov, aby porovnávali poznatky z textu s vlastnými poznatkami, a tým dokázali vyjadriť svoj vlastný názor. Úlohy v tejto kategórii sú zamerané na nachádzanie dôkazov, argumentov mimo textu, hodnotenie významu určitých častí informácie alebo dôkazu a taktiež na porovnávanie morálnych a etických pravidiel.

e) uvažovanie o forme textu a jej hodnotenie

Úlohy sú zamerané na hodnotenie toho, ako sa napríklad podarilo autorovi presvedčiť čitateľa alebo hodnotenie určitej charakteristiky, či posúdenie autorovho štýlu a odhalenie autorovho zámeru a stanoviska.

2 NÁMETY MODELOVÝCH HODÍN

Vzdelanie je cesta k úspechu, splneným snom a túžbam, či k dosiahnutiu stanovených cieľov. Táto cesta je v niektorých prípadoch jednoduchá aj zložitá, trnistá, klukatá, s mnohými prekážkami alebo bez nich. Začiatkom tejto cesty je výchova, vzdelanie, predovšetkým kvalitné vzdelanie, ktoré dá človeku základ, odrazový mostík, ktorý mu otvára dvere do sveta života, do sveta dospelých, do sveta jeho budúcnosti.

Správna škola má meno, renomé len s tými správnymi a obetavými učiteľmi, vyučujúcimi, triednymi učiteľmi, profesormi, učiteľským zborom, riaditeľmi, jednoducho s ľuďmi, ktorí sa stanú súčasťou určitého obdobia života žiaka. Je to obdobie, ktoré sa vryje do pamäte a častokrát vyčarí úsmev na tvári. Osobne si myslím, že byť súčasťou Spojenej školy, Obchodnej akadémie vo Svidníku bola a je tou správnou voľbou pre všetkých jej súčasných i minulých žiakov. Snaha a vôľa učiteľov poskytnúť žiakom kvalitné predmety, programy a novinky v oblasti všeobecného i odborného vzdelávania, bola a je obrovským prínosom.

Ťažšie chvíle sa striedajú s tými ľahšími. O čo viac úsilia vynaložia žiaci na štúdium na strednej škole, o to viac to majú jednoduchšie na vysokej škole, prípadne v práci. Vraví sa, že: „Žiak nie je nádoba, ktorú treba naplniť, ale pochodňa, ktorú treba zapáliť.“ Stať sa súčasťou tohto príbehu je i mojím cieľom na hodinách slovenského jazyka a literatúry.

Na škole, kde pracujem, máme 51 PC a 30 notebookov umiestnených v 3 počítačových učebniach, v UKV a v jazykovom laboratóriu. Môžem konštatovať, že sme dobre počítačovo vybavení a škola je ideálnym zázemím pre aktívne čítanie s porozumením s využitím IKT. Nie je to však podmienkou, pretože učiteľ si môže východiskové texty prekopírovať, premietat' cez dataprojektor, ale ak má dostatočný počet PC, prácu s aktívnym čítaním môže realizovať cez e- testovanie. **Výhody** takto realizovanej práce sú veľké a ja ich odporúčam každému, aspoň priemerne zdatnému, učiteľovi. Pripravený text s úlohami môže poslať učiteľ žiakom počas vyučovacej hodiny v každej jej fáze a tí následne aktívne pracujú s textom. Ale aj pri takto zvolenej hodine čakajú na učiteľa úskalí. A to: počítačové učebne sú prednostne pridelené učiteľom výpočtovej techniky, učiteľom odborných predmetov a jazykové učebne zasa využívajú učitelia cudzích jazykov. Ďalšou prekážkou je aj vysoký počet žiakov v triedach. Napr. druhákov mám 27, tretiakov 33, štvrtákov 28. V našej škole už 2. rok praktizujeme delenie žiakov jedenkrát týždenne v rámci hodín slovenského jazyka vďaka vedeniu školy, ktoré nám to umožnilo. Na vyučovacej hodine sa tak vytvorí dostatočný počet žiakov (14-17). Celý štvrtok mám delené hodiny, a tak aspoň raz v týždni počas celého školského môžem pravidelne realizovať svoju prácu e- testovaním. Nieže by to v ostatné dni nebolo možné, stačí sa len dohodnúť s kolegom a jednoducho si vymeniť učebne.

Ďalším problémom, na ktorý som chcela poukázať, bolo to, že som chcela predkladať texty s aktívnym čítaním cez e- learningové vzdelávanie a vzápätí by mali žiaci spätnú väzbu- vyhodnotenie. Takúto formu využívam, keď žiakom zasielam materiály k individuálnemu štúdiu. Pri tvorbe úloh čítania s porozumením sa mi však neosvedčila. Aj keď je e- learningové vzdelávanie nápomocné pri tvorbe rôznych úloh, nie je využiteľné pri čítaní s porozumením. Pri tvorbe testových položiek, ak ich chceme realizovať ako maturitné testovanie, nie je možná tvorba otvorených a zatvorených úloh súčasne. Tvoriť je možné, len buď otvorené alebo zatvorené úlohy a to je **nevýhodné**.

Ďalšou nevýhodou je to, že sa môže zadávať len text do 200 znakov. A ak by sme chceli vytvoriť viac testových položiek, na jednom krátkom texte sa vytvoriť nedajú. Ideálne je mať text a k nemu vytvoriť 6- 7 otvorených i zatvorených úloh. Ak by som mala toto pravidlo dodržať, musela by som hľadať viac textov a to by sa mi situácia pri zadávaní skomplikovala. Skratka: e- testovanie cez e- learning je možné realizovať len s krátkym textom a to buď so zatvorenými alebo len s otvorenými úlohami.

2.1 Čítanie s porozumením – Návod na použitie TheraFlu

Tematický celok: Analýza textu

Téma: Obsah textu- Čítanie s porozumením – Návod na použitie TheraFlu

Ročník: 2.

Kognitívny cieľ:

- zvládnuť čitateľskú gramotnosť,
- identifikovať dôležité informácie,
- analyzovať problém a odpovedať na zadané otázky.

Afektívny:

- aplikovať normy a pravidlá, vyjadriť vlastný názor k problematike.

Spôsoby učenia sa:

- metóda V-CH-D, metóda riadeného čítania,
- metóda riadeného čítania (úlohy na vypracovanie).

Didaktická technika, materiálne prostriedky: 17 PC

Čas na vypracovanie: 25 minút

Milí žiaci,

pozorne si prečítajte text a odpovedzte na otázky, ktoré sú pod ním. Za každú úplnú odpoveď získate 1 bod. Maximálny počet bodov je 11. Na riešenie testu máte **25 minút**.

Východiskový text

V minulom roku sa objavila v televízii správa, že žena, ktorá sa podomácky liečila z nachladnutia, bola hospitalizovaná pre ťažké poškodenie obličiek, pretože sa predávkovala voľnopredajnými liekmi s obsahom paracetamolu: TheraFlu®, Paralen 500, PANADOL.

Pozorne si prečítajte informácie o liekoch:

PARALEN 500 obsahuje 500 mg paracetamolu v jednej tablete.

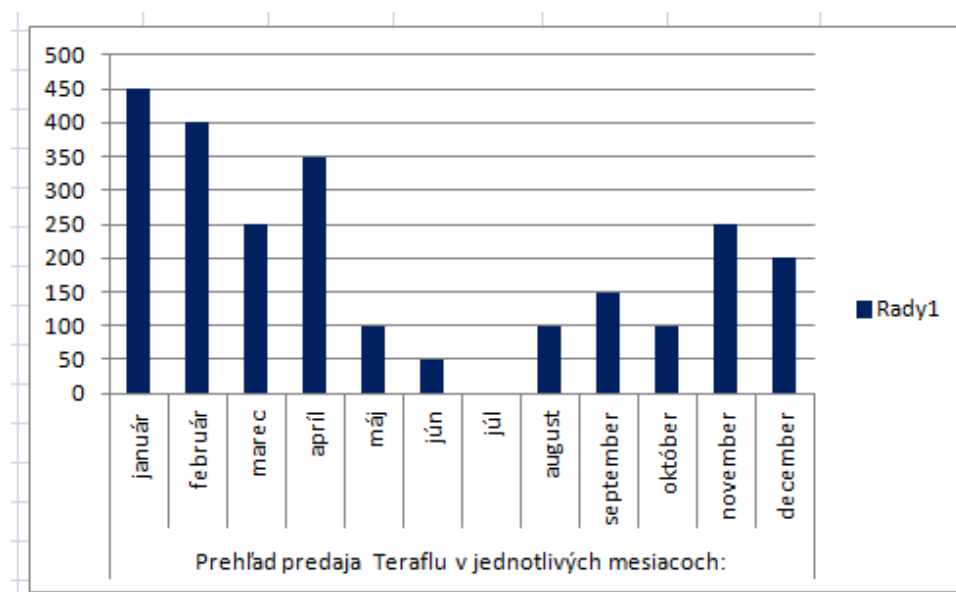
THERAFLU PRECHLADNUTIE A CHRÍPKA 6 vreciek: Jedno vrecko obsahuje liečivá: paracetamol 325 mg, pheniramini hydrogenomaleas 20 mg, phenylephrini hydrochloridum 10 mg, acidum ascorbicum 50 mg

4.1 Terapeutické indikácie

Krátkodobá liečba symptómov chrípky a prechladnutia, ako sú: horúčka, bolesti hlavy, kĺbov a svalov, nádcha a upchatie nosa so sťaženým dýchaním.

4.2 Dávkovanie/Spôsob podávania

Dospelí a mladiství starší ako 14 rokov užívajú obsah jedného vrečka 2 až 3 krát denne, pričom minimálny časový odstup medzi jednotlivými dávkami sú 4 hodiny. Maximálna denná dávka: 3 vrecká. Obsah jedného vrečka TheraFlu® prechladnutie a chrípka rozpustiť v pohári teplej vody (cca 2,5 dcl) a vypiť čo možno najteplejšie. TheraFlu® prechladnutie a chrípka, možno užívať počas celého dňa, najvhodnejšia doba užitia je večer pred spaním. Liek neužívať nepretržite dlhšie ako 5 dní.

Graf 1: Predaj počtu vreciek TheraFlu v jednotlivých mesiacoch

Prameň: <http://www.magister.sk/produkt/detail/produkty-od-a-po-z/theraflu-prechladnutie-a-chripka-6-sackov/>

Sú tieto vety pravdivé (P) alebo nepravdivé (N)?

1. Mladiství, mladší ako 12 rokov, užívajú obsah jedného vrečka 2 až 3 krát denne. ....
2. Najvhodnejšia doba užitia je večer pred spaním. ....
3. TheraFlu® sa neodporúča užívať nepretržite dlhšie ako 5 dní. ....
4. Najnižšia predajnosť TheraFlu® je v mesiacoch júl až september. ....

Proces čitateľskej gramotnosti: **nájdenie a získanie informácií.**

Odpovedzte na tieto otázky:

5. Aké je priemerné množstvo predaných vreciek TheraFlu® počas roka?

.....
6. Koľko % z celoročného predaja predstavuje najvyšší mesačný predaj?

.....
7. Aký je najväčší rozdiel medzi priemerným a predaným množstvom? V ktorom je to mesiaci?

.....
Proces čitateľskej gramotnosti: **integrácia a interpretácia.**

Odpovedzte na tieto otázky:

8. Je 1400 mg paracetamolu vhodná denná dávka pre dospelého človeka? Svoje tvrdenie podporte dôkazom.

.....
9. Koľko tabliet PARALEN-u 500 maximálne je doporučené užiť za 24 hodín, ak vypijeme obsah 1 vrečka TheraFlu®? Svoje tvrdenie podporte dôkazom.

.....
10. Koľko % paracetamolu obsahuje jedno vrečko TheraFlu® ?

.....
11. Odôvodnite, prečo je nutné oboznámiť sa so spôsobom užívania liekov. Vyjadrite svoj názor na „samoliečenie“.

.....
Proces čitateľskej gramotnosti: **uvažovanie a hodnotenie.**

Kľúč správnych odpovedí

1. N

2. P

3. P

4. N

5. 200

6. 18,75%

7. 250, január

8. Nie, max. doporučené množstvo paracetamolu je $3 \times 325 = 975 \text{mg}$

9. 1, lebo max. doporučené množstvo paracetamolu je 975mg

10. 80,24 (80,24) %

11. Bez správnej odpovede, vyjadrený názor.

Obrázok 1 Ukážka práce s textom s II. A/A triedou v IV učebni

Prameň: vlastný návrh

Kľúč hodnotenia úspešnosti žiakov v II. A/A:

- úlohy, ktoré boli vyriešené všetkými žiakmi bez problémov č. 1,2,3,4,5,7,8,9,
- úlohy, ktoré boli vyriešené len niektorými žiakmi č. 0,
- úloha, ktorá bola splnená všetkými žiakmi, avšak niektorí s ňou mali ťažkosti č. 6,10.

Kľúč hodnotenia úspešnosti žiakov v II. A/B:

- úlohy, ktoré boli vyriešené všetkými žiakmi bez problémov č. 1,2,3,4,5,7,8,9,
- úlohy, ktoré boli vyriešené len niektorými žiakmi č. 0,
- úloha, ktorá bola splnená všetkými žiakmi, avšak niektorí s ňou mali ťažkosti č. 6,10.

Záverečné odporúčania

Test som vykonala najprv v II.A/A triede, v ktorej mi testovanie aktívneho čítania nevyšlo, lebo vypadol internet na škole. Test som znovu opakovala o týždeň. Našťastie výpadok internetu netrval celý deň, a preto som čítanie s porozumením naplnila na ďalšej vyučovacej hodine v paralelnej triede II.A/B.

V úvode hodiny som pripomenula, že pri jednotlivých testových položkách je len 1 správna odpoveď, ktorú v teste musia žiaci zvýrazniť, je nutné dodržať časový limit- rozvrhnúť si správne čas a po jeho uplynutí zaslať test na moju mailovú adresu, pracovať samostatne a nevyrušovať ostatných.

Nevýhodou elektronického testovania bolo to, že si niektorí žiaci pomáhali, našepkávali a to najmä vtedy, ak pri sebe sedeli spolužiaci- kamaráti.

Test hodnotím ako primerane náročný. V obidvoch triedach boli porovnateľné výsledky, najviac sa žiaci potrápili s otázkami, kde museli riešiť percentá. Žiakom ďalej nevyhovovalo, že sa stále musia vracieť k textu, ktorý pri čítaní úloh nevideli. Tetovaní žiaci radšej píšú testy v papierovej podobe než v elektronickej podobe.

2.2 Čítanie s porozumením –Spočítali prázdne byty v bratislavských novostavbách

Tematický celok: Analýza textu

Téma: Forma textu- Čítanie s porozumením – Spočítali prázdne byty v bratislavských novostavbách

Ročník: 2.

Kognitívny cieľ:

- zvládnuť čitateľskú gramotnosť,
- vypísať údaje z textu,
- identifikovať dôležité informácie,
- analyzovať problém a odpovedať na zadané otázky.

Afektívny:

- nadobúdať pozitívny vzťah k jazyku v rámci interkultúrnej komunikácie
- aplikovať normy a pravidlá, vyjadriť vlastný názor k problematike.

Spôsoby učenia sa:

- metóda V-CH-D, metóda riadeného čítania,
- metóda riadeného čítania (úlohy na vypracovanie).

Didaktická technika, materiálne prostriedky: 17 PC

Čas na vypracovanie: 25 minút

Milí žiaci,

pozorne si prečítajte text a odpovedzte na otázky, ktoré sú pod ním. Za každú úplnú odpoveď získate 1 bod. Maximálny počet bodov je 10. Na riešenie testu máte **25 minút**.

Východiskový text

Spočítali prázdne byty v bratislavských novostavbách tisíc voľných dokončených bytov, podobné číslo vyšlo aj The Advisors.

BRATISLAVA. Štartovacie byty Stromová, Panorama City a opäť štartovacie byty na Miletičovej oproti Centrálu- to je trojica najpredávanejších projektov s bývaním v Bratislave za prvý štvrťrok tohto roka. Vyhodnotila to spoločnosť The Advisors. Spoločnosť Lexxus medzi ne ešte radí aj Jágeho Alej IV a dobre sa podľa nej predávali aj projekty v Ružinove- Ružinovská 44, Sun Park Residence a Dornyk. Obidve spoločnosti vypracúvajú pravidelné analýzy trhu s nehnuteľnosťami v novostavbách v hlavnom meste Slovenska.

Štartovacie byty vznikajú najčastejšie ako prestavba ubytovní. Pri projekte Stromová na ne prestavali bývalé sídlisko Siemens na Kramároch.

Dopyt po novom bývaní je taký silný, že napriek vstupu nových projektov na trh nehnuteľností v Bratislave, ponuka voľných bytov klesá, tvrdí Michal Zajíček z Lexxusu. Počet voľných dokončených bytov spočítal Lexxus nižší ako tisíc, podobné číslo vyšlo aj

The Advisors. „ Ponuka v dokončených projektoch sa míňa rýchlejšie ako v minulosti, prispieva tomu ochota developerov dohodnúť sa s kupujúcimi pri dopredaji posledných bytov na výhodnejšej cene alebo na bonuse v podobe parkovacieho miesta,“ hovorí Zajíček.

Ľuďom sa však pomaly vracia aj ochota nakupovať byty „z papiera“, teda ešte v štádiu, kedy sa nezačalo s výstavbou. Dôkazom je predaj bývania v Panorama City či Jégeho Aleji IV.

V prvom kvartáli roka sa podľa Lexxusu predalo zhruba 640 bytov v 83 bratislavských rezidenčných projektoch. Údaj The Advisors je vyšší zhruba o tridsať bytov. Polovicu bytov však predalo len desať percent projektov, vraví Pavel Bartošík, partner The Advisors.

V nových projektoch, ktoré na trh prišli počas prvého štvrťroku 2014, sú rovnakým, približne tretinovým podielom zastúpené dvojizbové a trojizbové byty .Celkovo je na trhu najviac dvojizbových bytov. „Tvoria približne 40 percent ponuky, trojizbové byty predstavujú tretinu z ponuky voľných bytov v bratislavských projektoch,“ píše Lexxus

Tabuľka 2 Predaj bytov v novostavbách, 1. štvrťrok 2014

Počet izieb	Počet predaných bytov	Priemerná cena s DPH v eurách	Priemerná obytná veľkosť bytu v m ²	Priemerná celková veľkosť bytu v m ²
1	123	75 326	36,27	41,48
2	244	115 225	53,78	61,83
3	210	175 259	79,08	91,68
4	81	235 498	117,93	138,15
5	11	307 649	178,31	227,42
6	3	386 080	194,30	240,26

Prameň: <http://magazin.reality.sme.sk/c/7174393/spocitali-prazdne-byty-v-bratislavskych-novostavbach.html#ixzz36QMOPogP>

Úlohy k ukážke:

1. Určte dva dôvody, ktoré vedú v súčasnosti k rýchlejšiemu predaju voľných bytov.

.....
 .....

Proces čitateľskej gramotnosti: **úroveň- nájdenie a získanie informácií.**

2. Zorad'te priemernú obytnú veľkosť bytov v m² podľa predajnosti. Začnite najpredávanejšími bytmi.

.....
 .....

.....
Proces čitateľskej gramotnosti: **úroveň- nájdenie a získanie informácií.**

3. Z ukážky vyplýva, že byty, ktoré sú už predané, ale ešte nie sú postavené, sa nazývajú.....

Proces čitateľskej gramotnosti: **úroveň- nájdenie a získanie informácií.**

4. Z ukážky vyplýva, že podľa spoločnosti Lexxus je počet najpredávanejších projektov za 1.štvrtrok 2014 v Bratislave ?

- a) 3
- b) 4
- c) 6
- d) 7

Proces čitateľskej gramotnosti: **interpretácia a integrácia, uvažovanie a hodnotenie.**

5. Nájdite v ukážke synonymum k slovu štvrtrok.
.....

Proces čitateľskej gramotnosti: **interpretácia a integrácia, uvažovanie a hodnotenie.**

6. Kto je podľa ukážky autorom citátu: „Ponuka v dokončených projektoch sa míňa rýchlejšie...“?

- a) redaktor denníka SME
- b) partner the Advisors
- c) majiteľ komplexu Panorama City
- d) zamestnanec spoločnosti Lexxus

Proces čitateľskej gramotnosti: **nájdenie a získanie informácií.**

7. Napíšte počet bytov, koľko sa podľa The Advisors počas 1. štvrtroku 2014 v bratislavských rezidenčných projektoch predalo .
.....

Proces čitateľskej gramotnosti: **interpretácia a integrácia, uvažovanie a hodnotenie.**

8. Ktoré cudzie slovo z ukážky zodpovedá pojmu rozbor?

- a) rezidencia
- b) analýza
- c) developer
- d) projekt

Proces čitateľskej gramotnosti: **úroveň- interpretácia a integrácia.**

9. Prirad'te k počtu izieb v prvom stĺpci priemernú celkovú veľkosť bytu v m².

- 1, 1 a) 227,42

2,	2	b) 91,68
3,	3	c) 41,48
4,	4	d) 61,83
5,	5	e) 138,15

Proces čitateľskej gramotnosti: **nájdenie a získanie informácií.**

10. Z textu vyplýva že:

- a) v nových priestoroch, ktoré prišli na trh počas 1. štvrťroka 2014, dominujú v zastúpení dvojizbové byty,
- b) projekty Sun Park Residence a Dornyk patrili k najpredávanejším projektom v Bratislave,
- c) polovicu predaných bytov v Bratislave predalo len desať percent projektov,
- d) so vstupom nových projektov na trh nehnuteľností v Bratislave ponuka voľných bytov stúpa.

Proces čitateľskej gramotnosti: **interpretácia a integrácia, uvažovanie a hodnotenie.**

Kľúč správnych odpovedí

1. Ochota developerov dohodnúť sa na výhodnejšej cene, ponuka bonusu-parkovacieho miesta
2. I.-53,78, II.-79,08, III.-36,27, IV.-117,93, V.- 178,31
3. byty z papiera / z papiera
4. b)
5. kvartál
6. d)
7. 670
8. b)
9. 1-c), 2-d), 3-b), 4-e), 5-a)
10. c)

Obrázok 2 Ukážka práce s textom s II. A/B triedou v O1 učebni

Prameň: vlastný návrh

Kľúč hodnotenia úspešnosti žiakov v II. A/A:

- úlohy, ktoré boli vyriešené všetkými žiakmi bez problémov č. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9
- úlohy, ktoré boli vyriešené len niektorými žiakmi č. 7, 10,
- úloha, ktorá bola splnená všetkými žiakmi, avšak niektorí s ňou mali ťažkosti 0

Kľúč hodnotenia úspešnosti žiakov v II. A/B:

- úlohy, ktoré boli vyriešené všetkými žiakmi bez problémov č. 1, 2, 3, 6, 7, 8, 9,
- úlohy, ktoré boli vyriešené len niektorými žiakmi č. 4, 10,
- úloha, ktorá bola splnená všetkými žiakmi, avšak niektorí s ňou mali ťažkosti 5.

Záverečné odporúčania

Test som realizovala v II. A/A triede so 14 žiakmi, avšak pri mojej práci sa vyskytlo viacero problémov: 2 počítače nechceli načítať text, jedna žiačka prišla o 10 minút neskôr, preto som musela opakovať úvodné pokyny znova. Test žiaci otvárali v mailovej pošte, pretože sťahovanie testu bolo príliš zdĺhavé.

V úvode hodiny som zopakovala úvodné pokyny. Na vypracovanie testu mali žiaci 25 minút, riešenie úloh si vyžadovalo dlhší časový limit (10 X 2,5 minúty). 25 minút je postačujúci čas na vyriešenie testových úloh. Testované položky boli vytvorené zo súvislého, ale i nesúvislého textu. Žiakom bolo nutné zdôrazniť, že každá zadaná testová úloha má len jednu správnu odpoveď, pretože pri otázke číslo 10, si žiaci nevedeli vybrať správnu odpoveď a len dve žiačky na túto otázku odpovedali správne. Podľa dosiahnutých výsledkov žiakov, hodnotím tento test ako primerane náročný a žiakmi zvládnutý. V jednej triede som vyskúšala elektronickú podobu testu, ktorú mi po odpovedi žiaci zaslali na mailovú adresu.

Naplnenie testu v II. A/B bolo podobné, avšak elektronické testovanie čítania s porozumením bolo ohrozené 15 minútovým výpadkom internetu a jednak tým, že 4

žiakom sa nenačítal počítač cez mail.¹¹ Žiakovi som ponúkla svoj PC a 3 žiaci pracovali vo dvojiciach pri 1 počítači, ale stratila sa tak objektivita ich výpovede. K takto vzniknutej situácii by bolo vhodné mať pripravený test v papierovej podobe, aspoň nejakú vzorku. Vhodným variantom dobrej prípravy učiteľa pre prácu so žiakmi by bolo, ak by si učiteľ vopred na všetkých obrazovkách pripravil testy, ktorý by testoval v tento deň. Bol by to však časovo náročnejší pre učiteľa. V druhej triede žiaci zaznamenávali odpovede na papierový hárok. Viac sa mi osvedčila práca s odpoveďami v elektronickej podobe.

2.3 Čítanie s porozumením – O stratenom synovi

Tematický celok: Analýza textu

Téma: Autorský zámer- Čítanie s porozumením – O stratenom synovi

Ročník: 2.

Kognitívny cieľ:

- zvládnuť čitateľskú gramotnosť,
- vyhľadať kľúčové slová,
- vypísať údaje z textu,
- analyzovať problém a odpovedať na zadané otázky.

Afektívny:

- vyjadriť vlastný názor a svoj estetický a emocionálny zážitok z prečítaného textu,
- aplikovať normy a pravidlá, vyjadriť vlastný názor k problematike.

Spôsoby učenia sa:

- metóda V-CH-D, metóda riadeného čítania,
- metóda riadeného čítania (úlohy na vypracovanie).

Didaktická technika, materiálne prostriedky: PC podľa počtu žiakov

Čas na vypracovanie: 30 minút

Milí žiaci,

predložený test je zameraný na čítanie s porozumením. Pozorne si prečítajte inštrukcie, ktoré vás budú viesť k textom, na základe ktorých budete riešiť úlohy. Pri otázkach s výberom odpovede zakrúžkujte jednu správnu odpoveď. Na riešenie testu máte 30 minút.

Východiskový text

O stratenom synovi

¹¹A hovoril ďalej: Jeden človek mal dvoch synov. ¹²Mladší z nich povedal otcovi: Otče, daj mi podiel z majetku, ktorý mi patrí. A (otec) rozdelil im majetok. ¹³Po nemnohých dňoch zobral mladší syn všetko, odsťahoval sa do ďalekej krajiny a tam v hýrení premrhal si imanie. ¹⁴Keď už všetko premrhal, nastal v tom kraji veľký hlad a on začal núdzu trpieť.

¹⁵Išiel teda a uchytil sa u jedného z občanov toho kraja, a ten ho poslal na pole svine pást'. ¹⁶I žiadal si naplniť brucho odpadkami, ktoré žrali svine, ale nik mu nedal. ¹⁷Vtedy vstúpil do seba a povedal si: Koľko nádenníkov má hojnosť chleba u môjho otca, a ja tu hyniem hladom. ¹⁸Vstanem, pôjdem k otcovi a poviem mu: Otče, zhrešil som proti nebu i proti tebe ¹⁹a nie som viac hoden menovať sa tvojím synom; prijmi ma ako jedného z nádenníkov. ²⁰I vstal a šiel k otcovi. Keď bol ešte d'aleko, uvidel ho otec, zľutoval sa, pribehol, padol mu okolo krku a vybozkával ho. ²¹A syn mu povedal: Otče, zhrešil som proti nebu a proti tebe a nie som viac hoden menovať sa tvojím synom. ²²Ale otec rozkázal sluhom: Prineste rýchlo najkrajšie rúcho a oblečte ho; dajte mu prsteň na ruku a obuv na nohy; ²³potom vezmite vykŕmené teľa, zabite ho a jedzte a veselme sa. ²⁴Lebo tento môj syn bol mŕtvy, a ožil; bol stratený, a našiel sa. A začali sa veseliť.

²⁵Starší syn bol na poli. Keď sa vracal a približoval k domu, počul hudbu a tanec. ²⁶I zavolať si jedného zo sluhov a vyzvedal sa, čo je to. ²⁷A ten mu povedal: Prišiel ti brat a otec zabil vykŕmené teľa, že ho dostal zdravého. ²⁸Nato sa tento nahneval a nechcel vojsť. Ale otec vyšiel a prehováral ho. ²⁹On však odpovedal otcovi: Pozri, koľko rokov ti slúžim a nikdy som neprestúpil tvojho rozkazu, ale nikdy si mi nedal ani kozliatko, aby som sa poveselil s priateľmi; ³⁰keď však prišiel tento tvoj syn, ktorý ti prehýril majetok s neviestkami, zabil si mu vykŕmené teľa. ³¹Ale otec mu povedal: Dieťa moje, ty si vždy so mnou, a všetko, čo mám, je tvoje; ³²ale patrilo sa nám veseliť a radovať. Lebo tento tvoj brat bol mŕtvy, a ožil; bol stratený, a našiel sa.

1. Sú tieto vety pravdivé (P) alebo nepravdivé (N)?

- a) Otec mal troch synov a rozdelil im majetok. ....
- b) Mladší syn rozumne investoval majetok. ....
- c) V biblickom texte sa spomína smrť. ....

Proces čitateľskej gramotnosti: **nájdenie a získanie informácií.**

2. Vypíšte z biblického textu slová, ktoré charakterizujú správanie sa staršieho syna.

.....

Proces čitateľskej gramotnosti: **nájdenie a získanie informácií.**

3. Z biblického textu nevyplýva, že otec:

- a) bol zámožný človek,
- b) mal radšej mladšieho syna ako staršieho,
- c) u neho pracovali nádenníci,
- d) mal radšej staršieho syna ako mladšieho.

Proces čitateľskej gramotnosti: **integrácia a interpretácia.**

4. Usporiadajte nasledujúce udalosti podľa časového sledu:

- a) delba majetku,
- b) smútok staršieho syna,
- c) pasenie svíň,
- d) oslava príchodu mladšieho syna.

Proces čitateľskej gramotnosti: **integrácia a interpretácia.**

5. Zelenou farbou podčiarkni dialóg otca so starším synom.

Proces čitateľskej gramotnosti: **nájdenie a získanie informácií.**

6. Prirad'te k jednotlivým osobám z biblického textu dve vlastnosti.

mladší syn		
starší syn		
otec		

milujúci	zatrpknutý	nezávislý
odpúšťajúci	nerozvážny	nahnevaný

Proces čitateľskej gramotnosti: **integrácia a interpretácia.**

7. Vysvetlite význam nasledujúcich výrokov:

- a) v hýrení premrhal si imanie,
- b) vtedy vstúpil do seba.

Proces čitateľskej gramotnosti: **integrácia a interpretácia.**

8. Uved'te dôkaz, že otec v našom príbehu sa prejavuje ako Pán Boh k nám.

.....

Proces čitateľskej gramotnosti: **uvažovanie a hodnotenie.**

9. Napíšte 1 – 2 vetami, aké je posolstvo biblického textu.

.....

.....

Proces čitateľskej gramotnosti: **uvažovanie a hodnotenie**

10. Mladší syn je v porovnaní so starším synom:

- a) odvážnejší,
- b) prefíkanejší,
- c) poslušnejší.

Proces čitateľskej gramotnosti: **uvažovanie a hodnotenie**

Kľúč správnych odpovedí

- 1. a – N, b – N, c – P
- 2. nahneval sa a nechcel vojsť
- 3. B
- 4. acdb
- 5. dialóg 29. – 32.

6.

mladší syn	nezávislý	nerozvážny
starší syn	zatrpknutý	nahnevaný
otec	milujúci	odpúšťajúci

7. a. nerozvážnym spôsobom minul majetok, b. zamyslel sa nad sebou a oľutoval, čo urobil

8. odpustenie: v. 22 - 24

9. individuálne odpovede žiakov (myšlienka- Boh odpúšťa všetkým „domácim“ aj tým „na úteku z domu“.)

10. odvážnejší

Obrázok 3 Ukážka práce s textom s II. A triedou v jazykovom laboratóriu - učebni

Prameň: vlastný návrh

Kľúč hodnotenia úspešnosti žiakov v II.HA/A:

- úlohy, ktoré boli vyriešené všetkými žiakmi bez problémov č. 1, 6,
- úlohy, ktoré boli vyriešené len niektorými žiakmi č. 2, 5,
- úloha, ktorá bola splnená všetkými žiakmi, avšak niektorí s ňou mali ťažkosti 3, 4.

Kľúč hodnotenia úspešnosti žiakov v II.HA/B:

- úlohy, ktoré boli vyriešené všetkými žiakmi bez problémov č. 1,
- úlohy, ktoré boli vyriešené len niektorými žiakmi č. 4,6,
- úloha, ktorá bola splnená všetkými žiakmi, avšak niektorí s ňou mali ťažkosti 4,6.

Záverečné odporúčania

Testovala som žiakov **II. HA/ A triedy** a **2. HA/ B** s počtom 20 a pri práci sa mi vyskytli nasledovné problémy: 1 žiak sa nevedel prihlásiť na PC, chýbali mi 3 počítače a 6 žiakom pomaly načítaval PC. Pracovalo sa mi ťažko, pretože žiaci boli pomerne hluční a navzájom si pomáhali a vymieňali informácie. Vyučovací proces môže narušiť i práca so starými monitormi, v dôsledku čoho začala niektorých žiakov bolieť hlava. Pri tomto teste je vhodné spresniť otázku č. 5, a to: ak sa odpovede píše v papierovej podobe - dialóg nezvýrazňujeme zelenou farbou, ale vypíšete začiatok a koniec dialógu. Žiaci hodnotia tento test za pomerne ľahký, o čom svedčia ich dosiahnuté výsledky.

2.4 Čítanie s porozumením – Eurovoľby 2014

Tematický celok: Analýza textu

Téma: Kľúčové slová- Čítanie s porozumením – Eurovoľby 2014

Ročník: 2.

Kognitívny cieľ:

- zvládnuť čitateľskú gramotnosť,
- analyzovať problém a odpovedať na zadané otázky,
- vysvetliť systém volieb do Európskeho parlamentu,
- analyzovať výsledky volieb do Európskeho parlamentu v roku 2014,
- porovnať účasť a výsledky vo voľbách do Európskeho parlamentu v jednotlivých členských krajinách Európskej únie,
- zdôvodniť význam participácie občana vo voľbách do Európskeho parlamentu.

Afektívny:

- nadobúdať pozitívny vzťah k jazyku v rámci interkultúrnej komunikácie,
- aplikovať normy a pravidlá, vyjadriť vlastný názor k problematike.

Spôsoby učenia sa:

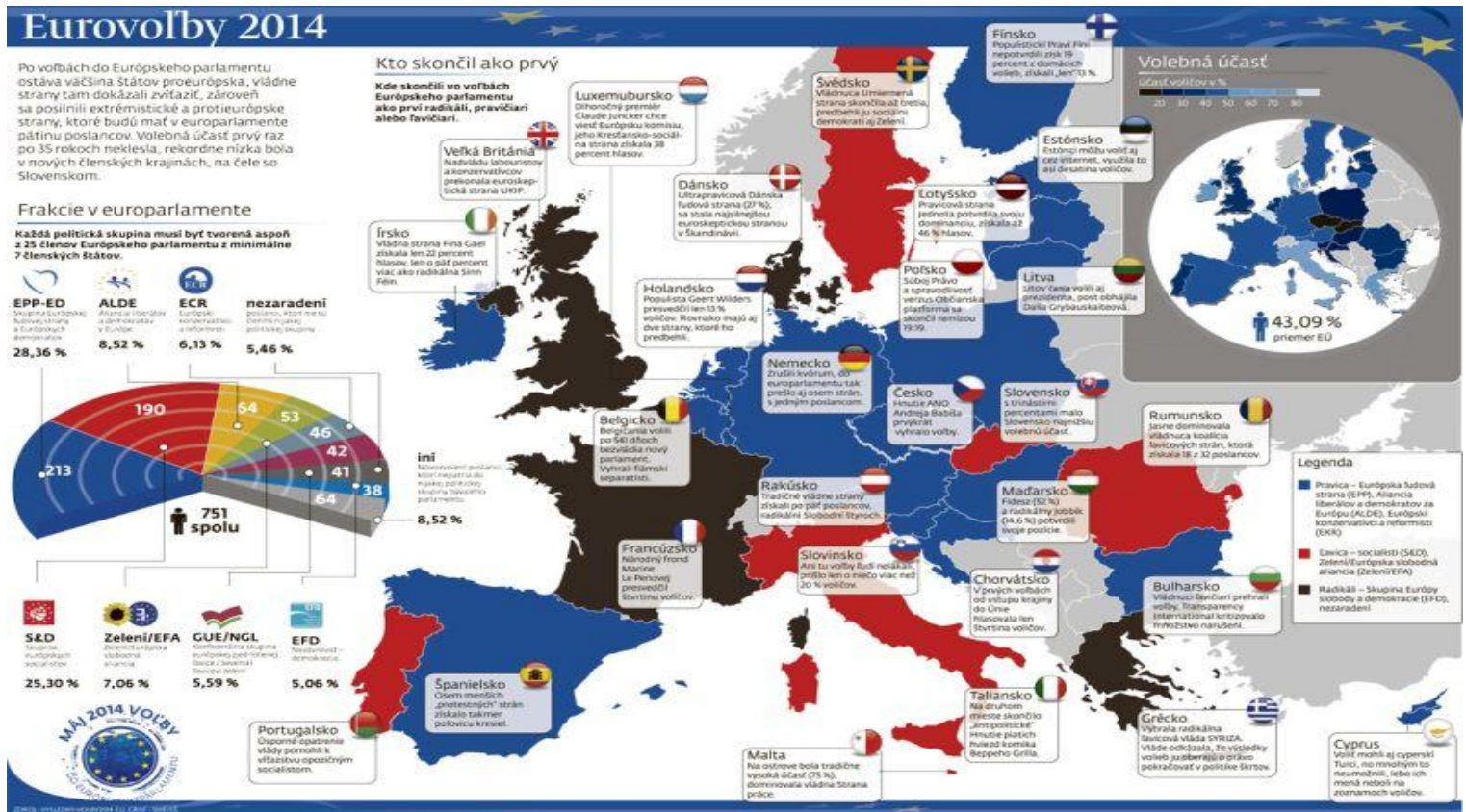
- metóda V-CH-D, metóda riadeného čítania,
- metóda riadeného čítania (úlohy na vypracovanie).

Didaktická technika, materiálne prostriedky: dostatočný počet PC

Čas na vypracovanie: 35 minút

Východiskový text

Milí žiaci,
pozorne si prečítajte text a odpovedzte na otázky, ktoré sú pod ním. Za každú úplnú odpoveď získate 1 bod. Maximálny počet bodov je 10. Na riešenie testu máte **35 minút**.

Obrázok 4 Eurovolby 2014

Prameň: <http://www.sme.sk/tema/volby-eurovsky-parlament-2014-eurovolby/?st=2>

Úlohy:

1. Priemerná volebná účasť vo voľbách do Európskeho parlamentu v rámci celej Európskej únie bola:

- a/ 28,36 %
- b/ 13 %
- c/ 43,09 %
- d/ 25,30 %

Proces čitateľskej gramotnosti: **nájdenie a získanie informácií.**

2. Doplňte nasledovné tvrdenia:

- a/ Počet členských krajín Európskej únie je:.....
- b/ Medzi tri najsilnejšie frakcie v Európskom parlamente po voľbách v roku 2014 patria:.....
- c/ Počet europoslancov v Európskom parlamente je:.....

Proces čitateľskej gramotnosti: **nájdenie a získanie informácií.**

3. Do každého stĺpca v tabuľke vypíšte 2 štáty, v ktorých voľby vyhrali:

- a) pravičiar,í,
- b) ľavičiar,í,
- c) radikáli.

Proces čitateľskej gramotnosti: **nájdenie a získanie informácií.**

Pravica	Ľavica	Radikáli

4. Opravte nasledovné tvrdenie:

V Európskom parlamente sa poslanci musia zoskupovať do politických skupín. Jednotlivé frekvencie tvorí aspoň 25 občanov Európskej únie z minimálne 8 členských štátov.

.....
.....
.....

Proces čitateľskej gramotnosti: **integrácia a interpretácia**

5. Volebná účasť do Európskeho parlamentu po 35 rokoch v rámci celej Európskej únie:

- a) klesla,
- b) stúpila ,
- c) zo schémy nám daná informácia nevyplýva ,
- d) zmenila sa minimálne.

Proces čitateľskej gramotnosti: **integrácia a interpretácia.**

6. Napíšte štát s najmenšou volebnou účasťou vo voľbách do Európskeho parlamentu v roku 2014:.....

Proces čitateľskej gramotnosti: **integrácia a interpretácia.**

7. Vypíšte 2 faktory, ktoré zvýšili volebnú účasť v týchto krajinách: Portugalsko, Estónsko.

.....
.....

Proces čitateľskej gramotnosti: **integrácia a interpretácia.**

8. Ak 1 je úplný euroskeptik a 10 je úplný eurooptimista, aké číslo by ste celkovo udelili členským štátom Európskej únie?.....

Proces čitateľskej gramotnosti: **integrácia a interpretácia.**

9. Vypíšte 2 dôvody nízkej účasti obyvateľov Slovenskej republiky v eurovoľbách v roku 2014 v porovnaní s ostatnými členskými krajinami Európskej únie.

.....
.....
.....
.....

Proces čitateľskej gramotnosti: **uvažovanie a hodnotenie.**

10. V ktorom štáte hlasovali obyvatelia vo voľbách do Európskeho parlamentu po prvýkrát?

- a) Poľsko ,
- b) Slovensko,
- c) Rumunsko,
- d) Chorvátsko.

Proces čitateľskej gramotnosti: **nájdanie a získanie informácií.**

KLÚČ SPRÁVNÝCH ODPOVEDÍ

1. c)

2. 28, EPP-PD, ALDE, ECR, 751

3. pravica: napr. Nemecko, Česko, Španielsko, ľavica: napr. Slovenska, Taliansko, Maďarsko, radikáli: napr. Veľká Británia, Francúzsko, Belgicko

4. V Európskom parlamente sa môžu poslanci zoskupovať do politických skupín. Jednotlivé frekvencie tvorí aspoň 25 europoslancov z minimálne 7 členských štátov.

5. c)

6. Slovensko

7. úsporné opatrenia vlády, možnosť hlasovať aj prostredníctvom internetu

8. rôzna odpoveď

9. rôzna odpoveď

10. d)

Obrázok 5 Ukážka práce s textom s II. HA/A triedou v UKV - učebni

Prameň: vlastný návrh

Kľúč hodnotenia úspešnosti žiakov v II.HA/A :

- úlohy, ktoré boli vyriešené všetkými žiakmi bez problémov č. 1,2,4,8,10,
- úlohy, ktoré boli vyriešené len niektorými žiakmi č. 5,9,
- úloha, ktorá bola splnená všetkými žiakmi, avšak niektorí s ňou mali ťažkosti 3.

Kľúč hodnotenia úspešnosti žiakov v II. HB:

- úlohy, ktoré boli vyriešené všetkými žiakmi bez problémov č.1,2,4,8,10,
- úlohy, ktoré boli vyriešené len niektorými žiakmi č. 9,
- úloha, ktorá bola splnená všetkými žiakmi, avšak niektorí s ňou mali ťažkosti 3.

Záverečné odporúčania

Test som vykonala v **II. HA/A**. Pri jeho uskutočnení som opäť narazila na technické prekážky – pomalé načítanie počítačov, graf v teste bol ťažko čitateľný v otázke 7, traja žiaci nemali klávesnicu, pretože ich kolegyňa vzala na súťaž v strojopise. Problém som vyriešila tak, že som presunula klávesnice od nefunkčných počítačov k funkčným. Jednému žiakovi sa nenačítal test, preto som mu ponúkla test v papierovej podobe. Žiaci vypracovali test za 35 minút, čo je dostatočne vyhovujúci čas. S touto triedou sa mi pracovalo veľmi dobre. Žiaci boli disciplinovaní, vládla príjemná pracovná atmosféra.

V **II.A/B** triede som uskutočnila čítanie s porozumením o Európskom parlamente druhýkrát. Zmenila som počítačovú miestnosť, kde bola funkčnosť počítačov omnoho lepšia, avšak opäť som narazili na zlú viditeľnosť obrázku v teste, premenila som čas na vypracovanie testu zo 45 minút na 35 minút. Nebol problém s vyhľadávaním informácií, ale so zníženou viditeľnosťou obrázku a s vyjadrením názoru, prečo sa Slováci nezúčastnili volieb. Žiaci boli relatívne hluční a slabší žiaci sa pokúšali opisovať.

Takto uskutočnená vyučovacia hodina preverila žiacke čitateľské zručnosti a hlavne sa mi vrátila moja počiatočná časová investícia na získanie žiackych profesijných zručností.

2.5 Čítanie s porozumením – Súvislý a nesúvislý text

Tematický celok: Analýza textu

Téma: Forma textu- Čítanie s porozumením – Súvislý a nesúvislý text

Ročník: 2.

Kognitívny cieľ:

- zvládnuť čitateľskú gramotnosť,
- porozumieť textu,
- identifikovať dôležité informácie,
- analyzovať problém a odpovedať na zadané otázky.

Afektívny:

- nadobúdať pozitívny vzťah k jazyku v rámci interkultúrnej komunikácie,
- aplikovať normy a pravidlá, vyjadriť vlastný názor k problematike.

Spôsoby učenia sa:

- metóda V-CH-D, metóda riadeného čítania,
- metóda riadeného čítania (úlohy na vypracovanie).

Didaktická technika, materiálne prostriedky: 17 PC

Čas na vypracovanie: 40 minút

Milí žiaci,

predložený test je zameraný na čítanie s porozumením. Pozorne si prečítajte inštrukcie, ktoré vás budú viesť k textom, na základe ktorých budete riešiť úlohy. Pri otázkach s výberom odpovede zakrúžkujte jednu správnu odpoveď. Na riešenie testu máte **40 minút**.

Kaštieľ Strážky

Stručná historická expozícia zoznamuje návštevníkov s dejinami obce i kaštieľa, s vývojom rodov, ktorým kaštieľ patril. Počiatky významnej slovenskej historickej knižnice, ktorá je súčasťou národného kultúrneho dedičstva, siahajú do poslednej štvrtiny 16. storočia. Knižnica sa vyvíjala 400 rokov a dnes má okolo 8500 zväzkov, časopisov a máp.

V parku kaštieľa je nainštalovaná stála expozícia sochárstva 20. storočia, v ktorej sú zastúpené diela najvýznamnejších slovenských umelcov.

Otváracie hodiny: 16. september - 14. jún: st. - ne 10.00 - 17.00 hod.

15. jún - 15. september: ut. - ne 10.00 - 18.00 hod.

Možnosti vstupu, vstupné: dospelí: 2,70 €

rodinná vstupenka (2 dospelí + min. 1 dieťa): 5,40 €

študenti a študentky SŠ a VŠ, dôchodcovia, ZŤP: 1,00 €

žiaci a žiačky ZŠ: 0,70 €
ITIC, ISIC, EURO 26: 1,00 €
fotografovanie: 2,00 €

Každú prvú nedeľu v mesiaci je vstupné do múzeí a galérií
bezplatné.

Volný vstup: - deti do 6 rokov,
- držitelia a držiteľky karty ICOM, AICA,
- držitelia a držiteľky domácich a medzinárodných novinárskych
preukazov,
- študenti a študentky SŠ a VŠ výtvarného, umenovedného zamerania
a architektúry,
- členovia a členky Klubu priateľov SNG.

1. Ktoré z nasledujúcich tvrdení vyplýva z ukážky?

- Počiatky knižnice siahajú do prvej štvrtiny 16. storočia.
- V parku kaštieľa nájdeme diela najvýznamnejších slovenských a svetových sochárov.
- Knižnica kaštieľa obsahuje okolo 8500 kníh.
- Expozícia kaštieľa zoznamuje návštevníkov aj s vývojom rodov, ktorým kaštieľ patril.

Proces čitateľskej gramotnosti: **nájdenie a získanie informácií.**

2. Ktoré z nasledujúcich tvrdení z ukážky nevyplýva?

- Deti do 6 rokov a členovia a členky Klubu priateľov SNG majú vstup zdarma.
- Každú nedeľu je vstupné do múzeí a galérií bezplatné.
- Fotografovanie je spoplatnené.
- V letných mesiacoch je otváracia doba predĺžená.

Proces čitateľskej gramotnosti: **nájdenie a získanie informácií.**

Epos (z gréc. epos – slovo, reč)

Pred románom najväčší žánr epiky. Prvé eposy sa opierali o báje starovekých národov a boli to tzv. hrdinské a bohatierske eposy. Má záväznú kompozíciu: propozícia, invokácia, enumerácia, opis boja, deus ex machina (zásah bohov do deja), ovplyvnenie udalostí zázračnými prvkami, opis vedľajších udalostí, peronácia. Hlavnou postavou je osoba s výnimočnými vlastnosťami a schopnosťami, ktorá s pomocou bohov koná zázračné činy.

3. Do vety doplňte chýbajúci údaj – zapíšte čísloukou:

Epos má záväznú kompozíciu, ktorá pozostáva z ..... častí.

Proces čítania s porozumením: **utváranie širšieho porozumenia.**

4. Z ukážky vyplýva, že hlavná postava eposu je:

- a) osoba, ktorá nie je ničím výnimočná,
- b) osoba s nadprirodzenými vlastnosťami,
- c) osoba s výnimočnými schopnosťami,
- d) osoba, ktorá koná božské skutky.

Proces čítania s porozumením: **čítanie s porozumením – získavanie informácií.**

O psovi a kúsku mäsa

Pes našiel veľký kus mäsa a niesol ho v zuboch, že si to niekde v pokoji zožerie. Prišiel k potoku, ponad ktorý viedla lavička a pustil sa po nej na druhú stranu. Uprostred zastal a pozrel dolu. Z vodnej hladiny hľadel naň jeho vlastný obraz. Pes si neuvedomil, že vidí sám seba. Myslel si, že pozerá na iného psa s kusiskom mäsa v pysku. Jeho mäso je väčšie ako moje, pomyslel si pes závistlivo. Vytrhnem mu ho a ujem! A tak otvoril papuľu a pustil svoje mäso, ktoré čľuplo do potoka a kleslo ku dnu.

Poučenie: Uspokoj sa s tým čo máš.

5. Ktoré tvrdenie z ukážky vyplýva?

- a) Pes sa na moste stretol s iným psom.
- b) Z vody na neho pozerala žaba.
- c) Na vodnej hladine jazera zbadal vlastný obraz.
- d) Pes prišiel o mäso, lebo bol závistlivý.

Proces čitateľskej gramotnosti: **nájdenie a získanie informácií.**

História yorkšírskeho teriéra

Presný pôvod tohto plemena nie je celkom istý. Tohto psa vytvorili škótski robotníci, ktorí hľadali prácu v okolí grófstva Yorkshire. Privážali sem so sebou rôznych teriérov, napríklad skajteriérov alebo clydesdalských teriérov, a tieto neskôr krížili s ďalšími miestnymi psami. K dnešnej podobe yorkšíra tak pravdepodobne prispel dlhosrstý leadský teriér, maltézáčik, black and tan teriér, manchesterský teriér a Dandie Dinmont teriér. Postupným výberom tých najmenších jedincov k chovu tak vznikol dnešný maličký yorkšírsky teriér, jeho drobnosť býva zvlášť ocenená na výstavách. Tento psík pôvodne slúžil k chytaniu potkanov a myší, dnes sa stal obľúbeným domácim maznáčikom.

(<http://www.yorkshirsky-terier.estranky.cz/clanky/nieco-hlavne-o-yorkshiroch.html>)

6. Z ukážky vyplýva, že yorkšírsky teriér pochádza:

- a) z Anglicka,
- b) z Nemecka,
- c) z Číny,
- d) zo Škótska.

Proces čitateľskej gramotnosti: **nájdenie a získanie informácií.**

7. Aké bolo pôvodné využitie yorkširskeho teriéra?

.....

Proces čitateľskej gramotnosti: **nájdenie a získanie informácií.**

Zimná príhoda

Vonku bolo hnusne. Za prvé bola veľká zima. Za druhé husto snežilo. A za tretie silno fúkalo. Cesty a chodníky boli pod snehom pokryté vrstvičkou ľadu. Kráčal som asi päť minút a odokrytú časť tváre som mal pomerne omrznutú. Po ceste som stretol spolužiaka Erika. „Ahoj, aj ty ideš tak neskoro?“ povedal som. Vyzeral rovnako znechutený z počasia ako ja. „Čau. Ja som zaspal.“ odvetil. Cestou sme sa rozprávali o zajtrašnej písomke a o zbabranom diktáte. Už sme boli blízko školy. Keďže sme sa trochu spomalili a vyzeralo, že už možno bude vyučovanie, Erik povedal: „Bežme, lebo nestíhame!“ Tak sa rozbehol a ja za ním. Už len cez cestu a sme pri škole... Zrazu sa z križovatky vyrútilo auto. Hovorím si, že rýchlo prebehnem... Tak som sa ešte viac rozbehol. Ako som bežal, pozrel som na to auto. Felícia, zelená metalíza, značka... Ved' to je môj otec! Tak som mu chcel zakývať, ale zakopol som o niečo tvrdé a začal som padať. V tom momente som bol trochu prekvapený a zmätený. Keď som dopadol rukami na zem, zbadal som rútiace sa auto smerom na mňa! Pocit zmätenosti sa náhle zmenil na strach a hrôzu.

8. Vypíšte z textu trojicu slovných spojení, ktorými autor konkretizuje obsah prvej vety ukážky.

.....

.....

Proces čitateľskej gramotnosti: **integrácia a interpretácia.**

9. Z ukážky vyplýva, že Erik meškal, lebo:

- a) vonku mrzlo,
- b) spadol do záveja,
- c) zaspal,
- d) nepočul budík.

Proces čitateľskej gramotnosti: **nájdenie a získanie informácií.**

10. V akom vzťahu sú na základe ukážky rozprávač a šofér Felície?

.....

Proces čitateľskej gramotnosti: **integrácia a interpretácia.**

11. Aké pocity na základe ukážky mal hlavný hrdina rozprávania, keď zakopol?

.....

Proces čitateľskej gramotnosti: **nájdenie a získanie informácií.**

Kežmarské lýceum

V tesnej blízkosti dreveného artikulárneho kostola sa nachádza evanjelický kostol a lýceum. A práve lýceum je ďalšou našou zastávkou, pretože ukrýva poklady. Pýtate sa aké? Predsa knižné! V kežmarskom lýceu sa nachádza totiž najväčšia školská knižnica v strednej Európe. Táto národná kultúrna pamiatka sa pýši 150 000 zväzkami kníh rôzneho zamerania v rozličných svetových jazykoch. Medzi skvosty patrí napr. 55 prvotlačí či 3000 kníh zo 16. storočia. V lýceu študovalo množstvo osobností. Tým je po obvode budovy venovaných veľa pamätných tabúl, pripomínajúcich ich pôsobenie na tejto škole. Zaujímavosťou je, že na prízemí lýcea sa nachádza malý zlatý poklad sakrálnych predmetov evanjelickej cirkvi, ktorý je prístupný širokej verejnosti.

12. Ktoré z uvedených tvrdení z textu nevyplýva?

- a) Lýceum ukrýva predovšetkým knižné poklady.
- b) Lýceum sa nachádza v blízkosti evanjelického kostola.
- c) Na prvom poschodí sa nachádza poklad evanjelickej cirkvi.
- d) V lýceu študovali mnohé osobnosti.

Proces čitateľskej gramotnosti: **nájdenie a získanie informácií.**

Kľúč správnych odpovedí

- 1. d)
- 2. b)
- 3. ôsmich
- 4. c)
- 5. d)
- 6. d)
- 7. chytanie potkanov a myší
- 8. bola veľká zima, husto snežilo, silno fúkalo
- 9. c)
- 10. synom šoféra/ šofér je otcom rozprávača
- 11. pocit prekvapenia a zmätenosti/ bol prekvapený a zmätený
- 12. c)

Obrázok 6 Ukážka práce s textom s II. HA/B triedou v IT - učebni

Prameň: vlastný návrh

Kľúč hodnotenia úspešnosti žiakov v II. HA:

- úlohy, ktoré boli vyriešené všetkými žiakmi bez problémov č. 4, 5, 6, 8,
- úlohy, ktoré boli vyriešené len niektorými žiakmi č. 1, 7,
- úloha, ktorá bola splnená všetkými žiakmi, avšak niektorí s ňou mali ťažkosti 3.

Kľúč hodnotenia úspešnosti žiakov v II. HA/ B:

- úlohy, ktoré boli vyriešené všetkými žiakmi bez problémov č. 1, 4, 6,
- úlohy, ktoré boli vyriešené len niektorými žiakmi č. 2, 5,
- úloha, ktorá bola splnená všetkými žiakmi, avšak niektorí s ňou mali ťažkosti 3.

Záverečné odporúčania

Pomocou vhodných IKT viem údaje z čítania s porozumením zaznamenávať rýchlo a presne, preto sa testovania čítania s porozumením dajú opakovať veľa krát za sebou. Ak sú zozbierané údaje presné, žiaci sa môžu lepšie sústrediť na ich interpretáciu. Môžu stráviť viac času diskutovaním o súvislostiach a uvažovaním o tom, čo zaznamenali.

Zaujímavosťou tohto textu bolo to, že sa skladal zo 6 ukážok a k nim následne vytvoreným otázkam s porozumením. Texty boli rôznorodé- súvislé, nesúvislé, vecné, umelecké i hovorové. Chcela som podať žiakom širokú škálu práce s textom, aby si žiaci vyskúšali mnohorakosť textov.

ZÁVER

Čitateľská gramotnosť sa v súčasnosti nechápe ako schopnosť čítať, nesleduje sa ani schopnosť rýchlo a plynulo čítať. Pri najvyššej úrovni čitateľskej gramotnosti má byť čitateľ schopný spracovať také informácie z neznámeho textu, ktoré nie je jednoduché nájsť, musí preukázať detailné porozumenie textu a musí vedieť posúdiť, ktoré informácie z textu sú podstatné. Takýto čitateľ je schopný kriticky hodnotiť, formulovať hypotézy založené na konkrétnych vedomostiach a reagovať na neočakávané situácie.

Podľa L. Štúra :„Vyučovanie má srdce zušľachtiť, myseľ osviežiť a človeka do života pripraviť.“ Je preto na učiteľovi, aby otvoril myseľ žiakov novým veciam a ľuďom. Má motivovať žiakov, aby čítali často a našli samého seba. Aby sa chytili príležitosti, lebo niektoré šance prichádzajú len raz.

Teoretických zdrojov zaoberajúcich sa čitateľskou gramotnosťou už nie je málo. Čo ale absentuje, sú konkrétne ucelené didaktické testy zamerané na čítanie s porozumením. Moja osvedčená pedagogická skúsenosť sa skladá okrem teoretických východísk z 5 didaktických testov zo slovenského jazyka a literatúry, ktoré som vytvorila pre učiteľov zaoberajúcich sa problematikou čítania s porozumením. Jednotlivé testy majú učiteľom slovenského jazyka literatúry slúžiť ako námet na ich vlastnú tvorbu testov zameraných na čítanie s porozumením. **Cieľom** mojej práce bolo dať kolegom- učiteľom okrem cenných rád, ako tvoriť kvalitné testy na čítanie s porozumením, aj kľúč správnych odpovedí pre všetkých 5 testov.

Zistila som, aké sú výhody e-testovania čítania s porozumením: možnosť okamžitej spätnej väzby, okamžitého ohodnotenia tempa výučby, možnosť priebežného (normatívneho) hodnotenia žiakov, prenos zodpovednosti za vyučovací proces (zodpovedný sa cíti aj žiak), vyššia podpora rozvoja personálnych, sociálnych kompetencií žiaka, jeho kritického myslenia a porozumenia žiaka, možnosť časovo menej náročného konečného (sumatívneho) hodnotenia.

Úlohy na rozvoj čítania s porozumením môžu z veľkej miery nahradiť neustále pretrvávajúcu konzervatívnu metódu výkladu. Len od učiteľa závisí, do akej miery efektívne použije vhodné texty a k nemu vypracované úlohy, ktoré by nemali zisťovať žiacke poznatky, ale ich schopnosť pracovať s textom.

ZOZNAM BIBLIOGRAFICKÝCH ZDROJOV

1. ČTVRTNÍČKOVÁ, D. 2006. Rozvoj čitateľskej gramotnosti nielen na hodinách slovenského jazyka a literatúry. MPC, Prešov. Vydanie 1. ISBN: bez čísiel
2. ĎUROŠOVÁ, E. 2007. Metódy začiatočného čítania a písania. Banská Bystrica: PF UMB, 2007. ISBN 978-80-8083-497-5
3. GAVORA, P. – ZÁPOTOČNÁ, O. 2003. Gramotnosť vývin a možnosti jej didaktického usmerňovania. Bratislava : UK, 2003. ISBN 80-223-1869-8
4. HELDOVÁ, D.-KAŠIAROVÁ, N.- TOMENGOVÁ, A. a kol. 2011. Metagogatívne stratégie rozvíjajúce procesy učenia žiakov. Publikácia pre pedagogických zamestnancov. Metodicko-pedagogické centrum, Bratislava. Vydanie 1. 2011. ISBN: ISBN: 987-80-8052-365-7
5. HÚSKOVÁ, A. 2012. Aktívne využívanie čítania s porozumením vo vyučovacom procese v základnej a strednej škole. Publikácia pre pedagogických zamestnancov. Metodicko-pedagogické centrum, Bratislava. 2012. ISBN: 978-80-8052-416-6
6. KAŠIAROVÁ, N. 2013. Podpora čitateľskej gramotnosti žiakov v základnej škole. Publikácia pre pedagogických zamestnancov. Metodicko-pedagogické centrum, Bratislava. Vydanie 1. 2013. ISBN: 978-80-8052-485-2
7. KAŠIAROVÁ, N. 2011. Čitateľská gramotnosť na vyučovaní slovenského jazyka a literatúry. Publikácia pre pedagogických zamestnancov. Metodicko-pedagogické centrum, Bratislava. 2011. ISBN: 978-80-8052-378-7
8. KAŠIAROVÁ, N. 2011. Čitateľská gramotnosť v primárnom vzdelávaní. Dostupné na www.mpc-edu.sk
9. TOMENGOVÁ, A. 2012. Aktívne učenie sa žiakov- stratégie a metódy. Dostupné online na www.mpc-edu.sk.

Internetové zdroje

10. http://www.nucem.sk/documents//27/medzinarodne_merania/pisa/publikacie_a_diseminacia/4_in/Priloha_PISA_2012.pdf